

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 50. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Miskolczi Lajos Debrecen főispánja

Hubert Ottót saját kérelmére fölmentették

Tavaly május 23-án, pünkösti számában a „Hajdúföld” elsőnek közölte azt a hírt, hogy a kormányzó Hubert Ottó kir. törvényszéki tanácselnököt Debrecen szab. kir. város főispánjává nevezte ki. A város nemzeti érzésű keresztyén lakossága osztatlan örömmel fogadta a kinevezést, mert sokat várt az új kormányképviselő ismert erélyétől, puritán jellemétől, intranszigenz keresztyén és magyar nemzeti gondolkodásától. Csupán a szabadkőmivesz-szidó érdektársaság esett kétségbe, mert a város házában évtizedeken át bitorolt hatalmát féltette az új irányzattól, amit Hubert Ottó neve képviselt. Azonnal meg is indult ellene a legsötétebb aknamunka. Azt a körülményt, hogy Debrecen élére katolikus főispánt állított a kormány, felhasználták a leghevesebb izgatásra a keresztyén kormány és az általa képviselt keresztyén irányzat (vagy amint ők nevezték: a keresztyén kurzus) ellen. Ezt a kinevezést úgy mutogatták, mint eleven bizonyítékát annak, hogy itt kalvinista-üldözés folyik. Hasug mesét költöttek a Hubert szerepléséről a tanácsköztársasághoz a törvényszék részéről annak idején küldött üdvözlő irat szerkesztése körül, s hiába bizonyította be, hogy abban része nem volt, Márk Endre még legutóbb is a közgyűlésen teljes rosszhiszeműséggel fújta a maga hazug mondokáját.

Végre is belefáradt Hubert a csökönys rosszindulattal folytatott küzdelembe, s kérte fölmentését, amit azonban a kormány nem adott meg. Ekkor szabadságra ment. Annak letelte után megismételte kérését, s most már megkapta a fölmentést.

Távozásával a városi közéletnek értékes, intranszigenz bator vezetőharcosát veszítjük el, akit föltétlenül a közjó szolgálata, a becsületes meggyőződés vezetett minden lépésében. — Nagyon nehéz időkben, rendkívül súlyos körülmények között igyekezett szolgálni nemzetének, magyar fajaának és a gondjaira bízott városnak az érdekeit.

Felmentéséről Hubert Ottó a következő belügyminiszteri leiratot vette:

Az ország főméltóságú Kormányzója az 1921. évi június hó 19-én kelt magas elhatározásával előterjesztésemre Méltóságodat Debrecen sz. kir. város főispáni állásától — buzgó szolgálatának elismerése mellett saját kérelmére legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Midőn erről Méltóságodat értesitem, egyúttal főispáni minőségében kifejtett közhasznú tevékenységéért köszönetemet fejezem ki.

Felkérem Méltóságodat, hogy a város kormányzását utódjának, Miskolczi Lajos főispánnak átadni sziveskedjék.

Budapest, 1921. évi június hó 23-án.

Ráday sk.

A város közönségét pedig az alábbi leirattal értesítette a belügyminiszter:

A szabad királyi város közönségének Debrecen.

Az ország főméltóságú Kormányzója az 1921. évi június hó 19-én kelt magas elhatározásával előterjesztésemre dr Hubert Ottó Debrecen sz. kir. város főispánját ezen állásától — buzgó szolgálatainak elismerése mellett — saját kérelmére legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Erről a város közönségét ezennel értesitem. Budapest, 1921. évi június hó 23-án.

Ráday s. k.

Ugy értesülünk, hogy Hubert Ottó ismét visszatér az igazságügy szolgálatába, vezető pozícióba, vagy pedig a legfelső bírósághoz ítélőbírónak.

A Hubert Ottó felmentésével egyidejűleg gondoskodott a kormány az ország egyik legfontosabb főispáni székeinek újonnan való betöltéséről és mindjárt hozzá tehetjük, hogy szerencsés kézzel választotta ki munkatársát, Miskolczi Lajos személyében.

A kinevezésről értesítette az új főispánt, valamint a város közönségét. A városhoz a következő leiratot intézte a belügyminiszter:

A szabad királyi város közönségének

Debrecen.

Az ország főméltóságú Kormányzója 1921. évi június hó 19-én kelt magas elhatározásával előterjesztésemre Miskolczi Lajos nyugalmazott szolgabíró, földbírtokost, Debrecen sz. kir. város főispánjává kinevezni méltóztatott.

Erről a város közönségét ezennel értesitem. Budapest, 1921. június hó 23-án.

Ráday s. k.

Mezőtelegi Miskolczi Lajos Debrecen város társadalmi életében hosszú ideje vezető szerepet visz. A szomszédos Biharvármegye egyik legelőkelőbb családjából származik, de családját már régóta erős szálak fűzik Hajdúvármegyéhez és Debrecenhez. Nagyatya, szintén Lajos, volt Hajdúvármegye első főispánja s egyben a városé is. Édesatyja, a csak nemrég elhunyt Miskolczi Jenő ny. miniszteri tanácsos, kataszteri helyszínelési felügyelő is állandó lakását Debrecenben tartotta.

Az új főispán Debrecenben született, 1874 augusztus 25-én, iskoláit a ref. ősi kollégiumban s az itteni jogakadémián végezte. Önkéntesi évét a 15-ös közös huszároknál szolgált. Hajdúvármegye közigazgatásához mint gyakornok 1897-ben lépett be s csakhamar szolgabíró, majd tb. főszolgabíró lett. Alig 23 éves korában lépett házasságra Gerzon Adriennel. Tizenöt évi vármegyei szolgálat után, 1912-ben, egészségi okból, nyugalomba vonult s az álmosdi családi birtok vezetését vette át.

Sikerrel járt a vasárnapi munkaszüneti mozgalom

Ünneprontók is akadtak - „Nem kell az alkalmazottakon segíteni”

Kereskedő főnökök és alkalmazottaknak a vasárnapi teljes munkaszünet betartása céljából a múlt héten megindított mozgalma a főnökök dicséretre méltó jóakaratóból és megértéséből sikerre vezetett. — Elmult vasárnap a pihenés ünnepnapján városszerte lezárt üzleti redőnyök igazolták, hogy ennek a mozgalomnak a szükségét mindenki érezte. Sajnos, ezer és ezer bezárt üzlet mellett néhány ünneprontó is akadt, akik nem tudták vagy nem akarták megérteni a nemes mozgalom szociális célját. Munkára kényszerítették a teljes hat napi nehéz munkában kifáradt azon alkalmazottaikat, akik becsületes munkájuknak véres verejtékével vagyont, biztos és nyugodt megélhetést szereztek munkaadójuknak. Az igazságnak tartozunk akkor, amikor az ünneprontók neveit közreadjuk.

Nyitva tartottak: Grünberger és Glück Csapó-utca, Kupfer Ignác Badosos-utca, Freisler S (tulajd. Krajnik József) Csapó-u. 68, Bartha Mihály Gólya-utca 17, Eber Kornélia Csapó-u.

A világháború azonban öt is elszórtotta a csendes falusi életből. Mindjárt a mozgósítás első napján mint szolgálaton kívüli viszonybeli hadnagy bevonult a debreceni 2-es honvédsereghez s a honvédelmi parancsnoknál mint állomástiszt teljesített szolgálatot főhadnagyi rangban. A háború idején felbujánzott árdrágító visszaélések arra birták az akkori kormányt, hogy megfélemezésükre külön ügyosztályt létesítsenek a belügyminisztériumban s ekkor Miskolczi Lajost is meghívták s ő vezető állást vállalt ebben a nagyfontosságú, legfelsőbb fórum gyanánt működő rendészeti osztályban, amit azonban a forradalom első napján elhagyott. Azóta ismét álmosdi birtokán gazdálkodik.

Debrecen legelőkelőbb és legrégebbi társaságára: a Casino rendkívül sokat köszönhet Miskolczi Lajosnak. Gróf Csáky Adorján halála után, 1904-ben ő lett a Casino igazgatója s mint ilyen, páratlan jó modorával, finom ízlésével és ügybizalmával hatalmas lendületet adott a kaszinói életnek, melynek elismeréséül tavaly alelnökké választották meg.

Másfél évtizedes meggyei, majd a belügyminisztériumban töltött hivatali szolgálata alatt kiváló közigazgatási képességeiről, nemes emberszeretetről, a közügy iránti odaadó készségről tett tanubizonyosságot. Politikában sohasem volt szélsőséges és jelszavak után induló. A vele érintkező közbíróknak, előbbiaknak és kartársainak legteljesebb elismerését, becsülését és szeretetét nyerte meg. Hasájáért, magyar fajaért izzó lelkesedéssel dolgozni kész, talpig férfi, aki őseihez méltóan hű fia református egyháznak, de akit felekezeti elfogultság nem vezet.

Minden reményünk megvan arra, hogy egészséges szellemet, friss levegőt vissza be a városházára.

Ebben a reményben szívesen köszöntjük diszes méltóságában. Ennek a nagyrahivatott városnak a javára irányuló munkájában bizonyára számíthat nemcsak a mi támogatásunkra, hanem különbség nélkül minden becsületes polgártársunk támogatására is.

Az új főispán jelenleg álmosdi birtokán tartózkodik, de a legközelebbi napokban Debrecenbe érkezik s átveszi hivatalát. A beiktatás tekintetében a legközelebbi tanácsülésem történik meg az intézkedés.

40., Schwartz R. (tulajd. Wernstein Lajosné, Csapó-u. 56.), Gottlieb Ernő Erzsébet-u., Grünbaum Pál Erzsébet-u. 22., Farkas és Goldberger Hunyadi-u. 17-19., Herskovits Samuel Nyugati-u. 2., Geró András Petőfi-tér 4., Kovács Kálmán Péterfia-u. 62., Szekeres Dezső Honvéd- és Csemete-u. sarok, Szabó György és Tsa Bábaképezde mellett Székely József Szent-Anna-u. 12., Schwartz N. Szent-Anna-u. 33., Vaddsz Ferenc Varga-utca és Nagy Pál Petőfi-tér és Teleki-utca sarok. E két utóbbi zárt redőnyök mellett árult. A mozgalom igazságosságát átérzve fentiek közül Grünberger és Glück, Kupfer Ignác, valamint Farkas és Goldberger cégek írásban kötelezték magukat, hogy csatlakozva ezen mozgalomhoz, július 1-től a vasárnapi teljes munkaszünetet *ők is betartják.*

A szociális érzék hiányának és a tényeknek megállapítása végett kötelességünk közreadni azokat a kijelentéseket, amelyeket a vasárnapon a renitens főnököktől hallottunk. Barta Mihály lebecsmérelte kartársait, kijelentvén,

hogyan kocsizás végett kívánják a teljes vasárnapi munkaszünetet. **Wernstein Lajosné szeri nem kell az alkalmazottakon segíteni, viszont ő rajta se segítsen senki.** Egyéniségének bemutatására csak annyit, hogy nyitva tartott, jöhet, a vasárnapi munkaszünetre **irásban kötelezte magát Kovács Kálmán (Péterfia-u.) kijelentette, hogy törvényhozási kötelezés esetén sem fog bezárni!**

Keresztyén egység

Ez a tárgya a Révész Imre egyházi beszédeinek, melyeket vasárnap délelőttöként 11 órakor tart a kistemplomban. Immáron a harmadik beszéd az összefüggő fejtegetések sorozatában.

Nem vagyunk egyházi újság; erről mégis meg kell emlékeznünk. Hiszen arról szól, amire szervezeti megújulásunknak is támaszkodnia kell s amelyet mi is hirdünk lapunk megindulása óta. A legközelebbi vasárnapi fejtegetéseit meg éppen szöve tesszük, mert azokban precíz objektivitással állapítja meg a keresztyén egység megvalósulását a módozatait. A keresztyén egység biztosítását abban látja, hogy jogában és kötelességében álljon mindenkinek **egyéni életét a hit igazságait.** Ebben az esetben senki sem fogja zavarni a másikat. Ugyanebből a tényből két fontos következtetést is vont le. Az egyik a katolikus félnek szól: **ne akarják a hit életnek és az egyháznak szerkezeti egységét senkivel, sem egyházakkal, sem egyénekkel szemben erőszkolni.** Másik következtetése pedig, melyet a protestáns keresztyének számára tette szükségesnek hangsúlyozni azt, **hogy senki se kérkedjék a maga hitének fennsőbbiségeivel és senki másét másnemű hitéért vagy szertartásért ne kisebbiten.**

Mindezt bizonyítja, ha mindenki egyénien éli át a maga hitét, majd akkor meggyőződik annak értékéről s akkor ahhoz mások egyéni jogát is tiszteletben fogja tartani. Pál apostolra hivatkozva, aki hirdette, hogy mindenki Isten előtt személyesen felel önmagáért.

Igen! mi is így és csak így és nem más módon képviseljük a keresztyén egységet. S örvendünk, hogy a mély gondolkodású lelkész is így hirdeti ezt a nagy igazságot mi közöttünk.

Lloyd George békéről tárgyal az irekke

London, június 27. (MTL.) Lloyd George meghívta Londonba De Valera ir elnököt, hogy a kiegyezés lehetőségéről tárgyaljanak.

Véres családi dráma Sárádon

Egy asszony bestiális rémtette

Hajmeresztő családi dráma színhelye volt szombaton éjszaka a közeli Sárád község egyik nádfedeles házikója. Szabó Lajos sárádi gazdálkodó a Leitner-féle kocsmában iddoggalt s úgy 9 óra tájban színjónan hazament, majd feleségével néhány szót váltva lefeküdt.

Felesége Pasztor Zsuzsanna már régóta rossz viszonyban élt az urával, aki most, a szóváltás után megvárta míg férje elalszik. Azután egyik fiától elkérte a disznószerű kést és az édesdeden alvó férjébe tizenkétszer bele szúrta. A szerencsétlen ember véresen felriadt álmából, de már akkor félholt volt, mert mint a később megejtett orvosi vizsgálat kiderítette, a 12 késszúrásból nyolc feltétlenül halálos szúrás volt.

Az embertelen brutalitás után az asszony megvizsgálta a férjén ejtett sebeket, majd haldokló férjének szeméit lefogta és állat felkötötte. Miután ezzel a hóhér munkával elkészült, felmosta a szoba butorain pirosuló vércseppeket és mint aki rendjén végezte dolgát lefeküdt.

Másnap reggel pedig felment a község-házára, ahol feljelentette önmagát, de semmi megbánást, vagy lelkiismeret furdalást nem mutatott. A férjgyilkos asszonyt a község-házáról a csendőrségre vitték, ahol kihallgatták, és bezárolták a debreceni államrendőrségre. A rendőrségről Szabó Lajosné át kísérték a királyi ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. A vizsgálat gyors megejtése folytán a statáriális bíróság vonja felelősségre a férjgyilkos asszonyt.

Állatkiállítás a Hortobágyon

Nagyatádi Szabó István a kiállításon. - A keresztyén irányzat es a gazdatársadalom. - Baltazár botrányba fult kirohanása a keresztyén kormány ellen. - Nagyatádi az egyetem közgazdasági fakultásáról

Debrecen város gazdatársadalmára fényesen sikerült állatkiállítást rendezett vasárnap a híres-nevezetes hortobágyi pusztán. A Tiszántul állattenyésztésének 8 hosszú háborus esztendő után az első erőpróbája volt ez, mely tanubizonyosságul szolgálhatott arra, hogy az oláhok rablógarázdálkodása mélyen alapjaiban ingatta meg a magyar állattenyésztést, de amellett is, hogy — hála a Gondviselésnek és gazdáink kitaró szorgalmának, — ma már ismét jó uton van és örvedetesen erősödik, izmosodik állatállományunk. Az állatkiállítás országos ünnepek keretében zajlott le, s résztvettek rajta Debrecen városának és a Tiszántul gazdatársadalmának előkelőségein kívül nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter is, aki vasárnap korán reggel a rendes pesti vonattal érkezett Debrecenbe kíséretével: dr Zeöke Antal, Csontos Imre és Könyves Tóth Lajos kisgazdapárti nemzetgyűlési képviselőkkel.

A külön vonat

A város és a vármegye előkelőségeit, valamint a gazdaközönség nagy részét és a Hortobágy rajongó barátait az erre a célra beállított külön vonat vitte ki reggel 6 órakor a Nagyhortobágyra. A miniszter kocsija a különvonathoz volt csatolva és a hosszú idő óta nélkülözött pompás, derűs időnek volt tulajdonítható, hogy sokkal többen szállottak fel a vonatra mint amennyien a részvételre jelentkeztek. Minden állomáson külön-külön kocsikat kellett a vonathoz csatolni, úgyhogy a kirándulók száma jó pár százra rugott már, mikor a különvonat bejutott a hortobágyi állomásra.

A Hortobágyon

A pályaudvaron elsőnek Jóna István, a Gazdakör elnöke üdvözölte az évszázados tradíciók színhelyén a földmívelésügyi kormány vezetőjét, s annak a reményének adott kifejezést, hogy a tönkrement debreceni és tiszántuli állattenyésztés rövidesen kiemelkedik romjaiból és ismét erőre kap. A miniszter szíves szavakkal köszönte meg az üdvözlést és örömeinek adott kifejezést afölött, hogy alkalmas lesz megismerni a Hortobágyot, melyet eddig csak könyvekből ismert. Azután kezét zsorított Hubert Ottó főispánnal és Nagy Sándor mátai biztossal, majd gyalogszettel tette meg az utat a hortobágyi csárdáig, hol kíséretével együtt megreggelizett.

A kiállítás

Kilenc óra volt, amikor a miniszter Szomjas főispán, Jóna István és Vásáry József, valamint képviselőtársainak kíséretében az állatkiállítás megtekintésére indult. A csárda előtti vásártéren legelőször a Mezőgazdasági Gépgyár remek készítményeit: a vetőgépeket, boronákat, ekéket, satukat stb. tekintették meg, majd sorba nézték a kiállításra elővezetett gyönyörű állatokat. A város törzsménesét Szepesi ménésmeister szakavatott magyarzat kíséretében mutatta be a miniszternek, akinek legjobban egy 20 esztendő, de pompás, jórőben levő anyakanca tetszett meg, amely 13 ivadékkal szaporította már a város loállományát. Nagy érdeklődéssel hallgatta a miniszter a ménésmeister szavait, mikor azt mondotta, hogy a törzsménes télen-nyáron, szélben, viharban a szabad ég alatt tartózkodik és az ő állatai azért oly edzetek és egészségesek. A ménés után a törzsgulyát nézték meg, melynek jellegzetes magyar példányai nagy feltűnést keltettek a vendégek soraiban. Érdekes jelenet volt, mikor egy megriadt gyönyörű magyar bika vad irammal futott neki a mezősnének... Sorban következtek ezután az állattartó gazdák gulyáinak válogatott szép példányai, majd a magyar juhok kiállításra került kisdud csoportjai, melyek festői szépségét a miniszter nem győzte eléggé dicsérni. Természetes, hogy az állatok megszemlélése bőven fűszerezve volt kedves-kedvesebb jelenetekkel is. Az egyszerű hortobágyi pásztor-

nép, a cifraszűrös, széleskamirájú hajdukalapos, kék gyolesgatyás, nyílt eszű, illedelmes pusztai emberek meglepőbbnél-meglepőbb feleleteket adtak a miniszternek, aki mindegyikükkel nyájasan elbeszélgetett és magyaros kézsorítással tüntette ki valamennyiüket. A szemle közben felhívták a pesti vendégek figyelmét a Hortobágy titokzatos tündérére, a messzeföldön híres szépségű délibábra, mely a hirtelen bekövetkezett nyári forróságban, nem is egy helyen jelentkezett az égbolt szürkés-kék peremén. Sok-sok kilométernyi távolságban lévő hortobágyi tanyák épületei, távoli akácerdők pompás zöldjei alig pár száz lépérről csaltak-csalogatták magukhoz a gyanutlan szemlélőket... Közé volt a délhez, amikor a miniszter kíséretével együtt otthagya a kiállítás színhelyét, — hol időközben az állatbíró-bizottságok kezdtek meg működésüket — és a Hortobágy-patak hatalmas köhidjáról nézte meg a delelő gulyát, mely festői szép látványt nyújtott a pompás napsütésben.

A kiállítás eredménye

Innen visszatérve a földmívelésügyi miniszter személyesen osztotta ki a kiállításon kitüntetett állatok tulajdonosainak az állam és a Gazdasági Egyesület díjait. A nyertesek a következők:

Lótenyésztésnél: I. Pósalaky András 1600 korona, Dési István 1300, Balogh József, Jóna János oklevél, Kéki István 800, Némethy József 600, Lajta Imre 400, továbbá II. Szakácsi József 1200, Balogh István, Jóna János oklevél, Varga Mihály 500, Polgári István oklevél, Bánai Péter 1100, Jóna János, Balogh József oklevél, III. Tamás István 800 kor., Nagy Imre 400, Öry Mihály 200 kor.

Marhatenyésztésnél: I. Öry Mihály 1600, Varga Mihály 1400, Némethy Jánosné 1200, Barna Mihály 1000, Busi András 800, Balogh István, Polgári József oklevél, II. Polgári János, Zöld József, Mike János oklevél, Nagy Imre 1200 kor. **2 éves úszótenyésztésnél:** Zöld László, Mike János oklevél, Arany János 200 kor., **1 éves úszónél:** Dézsi István 600, Nyilas István, Zöld János oklevél. **3 éves bikatenyésztésnél:** Csobai Péter 1200 kor., Papp Sándor, Jóna István oklevél. **Csoportos kiállításból** oklevelet nyertek Jóna testvérek, Polgári testvérek, Papp Sándor, versenyen kívül Debrecen város.

Juhtenyésztésnél: Kovács János 600 kor., Jenei Péter 200, Fekete kossal Kovács János 600, Jenei 200. **Anyajuhval** Ménes András 800, Papp János 600, Molnár József oklevél.

Növendék borjuval: Németh József, Dobi János, Birinyi István oklevél, Kelemen Gábor 400 kor.

Anyajuhval: Kertész László, Kertész István, Horváth János, Trázy Géza oklevelet nyertek.

Növendék kossal: Kertész István és László, Trázy Géza szintén oklevelet kaptak.

Kiosztottak még ezenfelül egy egész sereg 200 koronás pásztordíjat.

A gazdaggyűlés

Félegyre járt az idő, amikor a csárda mögötti kis erdőben kezdetét vette a gazdaggyűlés. A zöld posztóval leterített emelvény asztala körül nagyatádi Szabó miniszter, Szomjas és Hubert főispánok, Csontos és Könyves Tóth nemzetgyűlési képviselők, Jóna István gazdaelnök, Czeglédy Mihály vármegyei főügyész foglaltak helyet. A gyűlést Jóna István nyitotta meg, mire Vásáry József olvasta fel érdekes tanulmányát Debrecen állattenyésztéséről, majd dr Ecsegy István tanár terjesztette elő a gyűlésnek határozati javaslatát, mely az állattenyésztés érdekeinek megóvását előzza s különösképen tiltakozik a Hortobágy felszántása ellen.

Azután a földmívelésügyi miniszter emelkedett szólásra és a következőket mondta:

— Mélyen tisztelt közönség! Jólleső örömmel láttam Debrecen város államtenyésztését, különösen azért, mert a nyugati fajtákkal szemben a tiszta magyar fajtákat nevelik. Sok község, amely nyugati fajtákat kultivált már szeretne visszatérni a magyar fajtákra. Azért is örülök, hogy tiszta magyar fajtákat látok itt, mert el van terjedve az a szokás, hogy erdélyi állatokat hoznak be, amelyek nem magyar fajták. Amikor most a szerencsétlen világ-események közepette — reméljük, hogy csak egyelőre, de elvesztettük Erdélyt, — jól esik látnom, hogy a magyar embernek még

megtan az ő konzervatívizmusa, hogy igyekszik megőrizni a régi értékes állattenyésztés anyagát. Ezért gondolom, hogy a díjazás sokat fog eredményezni a jövőben. A mezőgazdaságot fejleszteni kell, mert anélkül nincs Magyarország. Ez alatt nem azt értjük, hogy mindent alá kell rendelni a mezőgazdaságnak, a magyar ember nem szokott befeküdni a másikra, hanem megadja mindenkinek a magáét.

Dániában, Hollandiában lehet minden talpalattal földet kihasználni, mert ott öntözhető a föld, de itt mások a viszonyok. Nálunk nem lehet az állatot istállózással zöld takarmánnyal ellátni, itt legelő kell. Azt látom, hogy a hortobágyi legelő nem alkalmas az eke számára, átmenet nélkül változást csinálni, a legnagyobb bűn volna. Azok a községek, amelyek legelőiket felszántották mest folyton deputációznak, hogy legelőt kapjanak, mert nem tudják elantani az állataikat, ami pedig a gazdának legfontosabb, mert az adósságait gabonából soha, csak állattól tudja megfizetni.

A magam részéről kijelenthetem, hogy én mint kisgazda ezt szem előtt tartom és legyenek meggyőződve, hogy csak igen nagy érdekeknek és igen nagy eredményeknek a biztosítása után lehet azzal kísérletezni, hogy a legelőt felszántásuk, de erre most az időt nem tartom alkalmasnak.

Az államnak hálásnak kell lennie Debrecen iránt, mert a saját erejéből ennyire fejlesztette az állattenyésztését, ami az államnak nagyon sokba került volna. Ezt meg kell köszönnöm Debrecen városának. **Rögzítetnem kell azonban a gazdátársaimat, hogy ez az irányzat, mely ma tartja kezében az ország gyepelőjét, minden erejével az ország mezőgazdaságának a helyreállítására törekszik. Ha ez nem sikerül neki, ha a keresztény irányzat megbukik, azórt a gazdátársadalom szégyelheti magát s vallja majd karát. Mert ezzel az irányzattal együtt fog bukni a gazdátársadalom vezető szerepe is.** Arra kérem a debreceni gazdákat, haladjanak tovább ezen az uton, maguk között ezen a téren ne legyen ellentét és az ország újjáépítésének munkájában fogjanak össze az intelligenciával. Van elég ellenségünk, ne legyünk magunknak is ellenségei.

Kívánom, hogy tovább is szépen fejlődjenek az állattenyésztésük.

Jóna István köszönő szavai után Czeglédy Mihály vármegyei főgyógyász bejelentette, hogy a kérdések alaposabb tárgyalása végett holnap délelőtt 10 órakor országos gazdagyalást fogunk tartani, amelyen különösen az ingatlan és vagyonváltásról szóló most beterjesztett törvényjavaslatot fogjuk megbeszélni.

Ezután Csontos Imre nemzetgyűlési képviselő beszélt, aki élesen támadta a pénzügyminiszter politikáját, majd arról beszélt, hogy Budapestről nem mindig helyes politikai irányítás történik, mert ott mindenféle elem összehajlik. Összetartásra buzdította azután a gazdákat, — Debrecen irányítsa a gazdasági politikát!

Utána Zeőke Antal dr nemzetgyűlési képviselő a magyar fajta állatok tenyésztésének fontosságáról beszélt, majd Könyves Toth Lajos nemzetgyűlési képviselő szólalt fel, végül a földmívelésügyi miniszter a két kitüntetett gazdasági cselédnek. Lazurán Gergelynek és Fülöp Józsefnek adta át az oklevelet, megköszönve nekik, hogy példát mutattak arra, hogy a kommunista felforgatás között is becsületességgel dolgoztak.

A gazdasági egyetem

A gyűlés után dr Kun Béla egyetemi tanár az egyetem küldöttségét vezette a miniszter elé és a gazdasági akadémiának az egyetembe való beolvadását kérte.

A miniszter megígérte, hogy minden lehető el fog követni a kérés teljesítése érdekében. **Remélem — mondta — hogy Hegedüs pénzügyminiszter a pénzkérdésben nem fog akadályokat gördíteni.**

A társasbéd

Ezután a hortobágyi csárdában társasbéd volt, melyen elsőnek Jóna elnök üdvözölte a minisztert. Azután hosszabb szünet következett, majd Balhazár Dezső jelentkezett szólásra és a következő beszédet mondotta:

— Szívem mélyéből osztom azokat a szavakat, amelyeket Jóna István, a Gazdasági Egyesületnek el-

őváltatlen érdemeiket szerzett elnöke mondott arra a nagyváradi Szabó Istvánra, aki ezekben a hibetelenül elfordult időkben (Valóban: Kun Béla vöröseitől és a szabadkőmives páholylovagoktól hibetelenül elfordult az ország! Szerk.) oda mert állni a gátra és akinek a személyét úgy tudtuk és tanultuk megismerni, mint amely személyiségnek a közkegyelmeiből való kivonulása katasztrófális veszteséget jelentene az országnak. Ezekben az elfordult időkben jölesik a történelmi igazságnak keresni a fonalat.

— És ha keresni akarunk történelmi egyeneséget és igazságot a magyar történelemben, alkalmazható helyre nem találhatunk — nagyváradi Szabó István is azt mondja —, mint Debrecen. Ezt magyarázza az is, hogy a magyar közéletnek felzavarodott vize (?) ennek a városnak falait verdesi legmégesebben. Szerencse, hogy közziklára van építve. A magyar történelmi igazságok mellett megállás és az idegen szellem elleni ellentállás itt a legerősebb és ez a megállás annál szilárdabb, az az ellentállás annál erősebb lesz, minél többször támadnak ellene. Debrecen városának történelmi szerepe nem nagy fegyveres harcok vívásában van, bár becsülettel kivette részét fegyverben és vérben a szabadságharcok alatt.

Ezeknek a lelki kincseknek birtokában és megőrséshen sohasem szorult védő sáncokra és kőfalakra. Nyílt város volt és nyílt város maradt, mint amilyen nyílt, őszinte és becsületes a debreceni polgárságnak a lelke is. Debrecen bizott benne, hogy sáncok és falak nélkül is megvédelmezi az igazságát. A délibábos románok szabadságára nem lehetett láncokat verni soha. Erősből vezérelt birtak, a keményderekű magisztrátusainak tekintélye és méltósága felülemelkedett minden **titmeti korszaknak veszedelmén.** Debrecen hagyományos történelmi erői ellensúlyba tudták mindig helyezni az okos szabadság és a tartatva haladás mérlegét. Debrecen ősi polgársága nem volt hajlandó el tévelyedni semmiféle szélsőségek irányában sohasem. A zsarnokság ellen szabadságát, a felforgatás ellen okosságát szerezte és fogja is szerezni mindig, **akármilyen színben, akár vörösből, akár feketében mutassa magát a nemzetköziség.** És ha történelem is dolgok, amelyek nem illenek össze Debrecen ősi hagyományával és amelyek nyomokat hagynak az ősi ábrázatán: ezeket a polgárokat nem a debreceni polgárok sorában kell keresni.

— Úgy a távoli, mint a közeli idők polgára megmaradt a történelmi nyomonon. Felvilágosodottságából merített és merít türelmet és megértést minden felekezett számára. Ő maga büszke volt magyar vallására, de egy percig se nézte le soha azokat, akik más módon imádják az Istent. Szabadságából testvériséget merített és szötte be a különböző osztályok közé, úgy, hogy az ősi Debrecenben polgár és munkás, gazda és iparos és kereskedő benső egyetértés, egység és megértés kötelékébe fonódtak össze. Mind a felekezeti, mind az osztálygyűlölködés és visszavonás távol áll a debreceni polgár lelkétől, amely lélekben a tiszta, szabad vallás, a józan, előrehaladó munka és a megszentelt nemzeti érzés valóságos kincsárát halmazta fel a soha ki nem meríthető nemzeti, vallási és erkölcsi erőknél.

— Nem csoda, ha a debreceni polgár magatartásán valami büszkeség látszik. Kívülről, külső hatalmasságoktól, felülről nem kapott segítséget, sőt inkább gyengítést ésrontást. A maga lábán járt, a maga büszkesége nem lenéző gőg, hanem egyfölté nem magyar önértéket, másfelől tartózkodás a jót ritkánhozó idegentől és azután bizonyos szerelmi féltése azoknak a hagyományoknak, amelyeknek hűséges gondozásáért és magatartásáért annyi sok bennlakó és szívesen fogadott jövevény és annyi sok külső háborgató haragszik ránk és hurcol ország-világ elé. (Zajos éljenzés és taps). Debrecen maga hűséget, bátorságot is képvisel. Valamikor hóhér bárd volt a vallás, hit és tudomány szabadságának emberei, a protestáns nyomdászok feje felett és mégis kiszédtek, kinyomták azokat az írásokat, amelyekből nemzeti eszme áradt a vívdó lélek belsejébe. A mult esztendőben megismétlődött ez a történet, bizonyosságul annak, hogy itt még tökéletlenül él ez az ősi erő.

Hogyha ez a szerencsétlen Magyarország Debrecen város főgyökeres polgárainak történelmi lelke után igazodott volna, hogyha megértette volna, hogy az igazság szemét csak azért, mert egyeseknél elkaprázik, kiszurni nem lehet és kioltani nem szabad és nem lehet kiszakítani a konkolytal tiszta búzát, ha megértette volna ez a szerencsétlen ország, hogy nem a multnak leszegetésében, hanem a jelen kien-gesztelésében rejlik a jobb jövő biztosítéka és megértette volna, hogy sebek gyógyításához nem a harag és gyűlölködés vezet és ha megértette volna, hogy a halálos ágyon legkevesebb szabad hazugságokat mondani, **akkor már régen rend és nyugalom volna.** (Nagy zaj és lármá tör ki e szavakra. A püspök testőrsége éljenzett és tapsolt, míg mások szenvedélyes hangon kiáltoznak feleje: — Itt rend van! Ki hívta ide? Munkáltoznak feleje: — Itt rend van! — Percekig tartott, jen az oláhokhoz! Nem hallgatjuk! — Percekig tartott, mig a dicső hazafi megrendelt beszédét folytathatta.)

Tisztelt közönség! Engem Debrecen város polgárságához nagy és benső szeretet köteléke fűz! (A zsidókhoz igen! Szerk.) Sokáig nem értettek meg. De amikor a vörös forradalom börtönbe vetett, (Ugyan, ugyan: mikor volt az? Tévéd a püspök, vagy szándékosan hazudik? Szerk.) amikor a fekete reakció üldözöbe vett, akkor megértettek, hogy az én lelkem, munkám, életem az ő lelkük történelme szerint való és akkor segítségemre jöttek nekem és én bennem a maguk igazságára találak. (Igaz: a zsidók! Szerk.) Most azután elhiszem, — mert hívtak, — szívesen látott vendégük vagyok Debrecen város polgáira, nőire és férfaira úrtem poharamat.

Azután Csóka Sámuel helyettes polgármester beszédében megköszönte a földmívelésügyi miniszternek, hogy Debrecen látogatásával megtisztelte, majd felhívta

a miniszter figyelmét arra, hogy mi nem nézzük azt hogy kinek milyen a vallása, mi egyformán igyekszünk szeretni mindenkit, aki magát magyarnak vallja.

Kérte a minisztert, hogy szakítson időt és nézze meg tüzetesen Debrecen.

A miniszter beszéde

Nagyváradi Szabó István földmívelésügyi miniszter a következő beszédet mondotta:

— Gazdasági kiállításra jöttem, örült is a lelkes rajta. De lehetetlen bizonyos vonatkozásban itt a fehérszta mellett a politikát kizárni. De nem akarok véle-hosszasabban foglalkozni. Két gyűlésen foglalkoztam már a politikával. Megmondtam a nézetemet és nem is vonok vissza belőle semmit, de kijelentem azoknak, akiket illet: Engem sem ugratni, sem visszatarítani nem lehet. Én, aki az életet a gyakorlati oldaláról ismerem, — de onnap azt hiszem ismerem — én azt hiszem, nem lehetne engem olyan árokba bentratni, hogy bele essem a vízbe. Én majd megkeresem a helyet, ahol az árkon száraz lábbal lehet átlépni. De ha át kell lépni, akkor át fogom lépni, beszéljenek bármif is a világban.

— Rettenetes nehéz helyzetben vagyok. Egy politikánsnak, akit a végzet odaállított a helyére, határozni kell sokszor nagyon súlyos kérdésben. Igen sok almatlan éjszakát okozott nekem az, hogy mit csináljak. Két igen nagy teher előtt állunk a mai világban eltekintve a pártviszonyoktól, a pártpolitikától.

A gazdasági gyűlésen volt szó a vagyonváltásról. Rettenetes nehéz kérdés. Ezt a társadalmat úgy szeretnék odaállítani, hogy szívesen vette, amikor a tőkét megadóztatták, de amikor most őt megadóztatják, ezt nem veszi szívesen. Ez nem igaz. A gazdátársadalom nem akarja magát kivonni a teher viselésé alól. Tudjuk, hogy a nem mi általunk felidézett háború, amelyből olyan buta becsületességgel vettük ki részünket és áldoztuk fel fiainkat, vagyonunkat, nem mi veszítettük el Mert nem mi veszítettük el a háborút, hanem elvesztette a német szövetséges társ és veje, **mit-atta elvesztették mi is.** Nekünk ezt a veszteséget ki kell fizetni anyagilag is. Ezzel tisztában vagyunk. A gazdák ezt tudják, de meg kell találni a módját, hogy a fizetés egyenlő legyen. Mi vitáztunk róla és nekem az lett volna a legkedvencebb eszmém, hogy a vagyon-dézsma ne a tiszta jövedelemre vessék ki, hanem a bérjövdelemre. Ép itt értesülök róla, hogy milyen nagy adók vannak kivétel. Ott ahova a mi kezünk 1913-ban elért, ott az aránytalanság ki van úzve, de sok helyen az országban még most is meg van és egyes helyeken olyan adókat vetnek ki a gazdaközönségre, amit elviselni lehetetlen. A gazdaközönséget meg kell adóztatni de csak addig, amíg az adó az alapvagyon nem érinti, mert ha az alapvagyonot meggyengítjük, akkor az ország alapját gyengítjük meg. Tehát ma a kormányának, a nemzetgyűlési képviselőknél a legkegyetlenebb helyzetük van, abban a tekintetben, hogy tudják megtalálni azt a módszert, hogy az állam is megkapja azt amire szüksége van és az állampolgárokat ne tegye tönkre. A kérdés még nincs megoldva és nem tudjuk, hogyan fogjuk megoldani. Arra kérem a gazdaközönséget, hogy támogasson bennünket javaslatokkal, tanácsokkal. Ott, ahol minden percé le van kötve, le van foglalva az embernek, ott rá van szorulva, hogy a gazdaközönség, amelynek talán több ideje van különböző eszmékkel foglalkozni, jöjjon össze, tárgyalja meg elfoglaltság nélkül a dolgot és fejtsse ki, hogyan gondolja a javaslatot. Erre kérem a Debreceni Gazdasági Egyesületet is. Ha a vagyonadót nem tudjuk igazságosan kivetni, tönkretehetjük az országot. Ha pedig a politikai pártok nem tudnak megegyezni, felboríthatják a politikai helyzetet, aminek következményei beláthatatlanok lennének.

— Ez az egyik nehézség. A másik a jövőtől kérdése.

— Nem tudjuk mi lesz velünk, tisztelt Barátaim! Jönnek hozzánk azok, akik bennünket már egyszer megraboltak, megcsontítottak és most ismét vagyonunkat akarják elvenni. Jönnek hozzánk és nem tudjuk mit fognak tőlünk követelni, de hogy sokat, az bizonyos. Ha sikerül a magyar kormányának az ententának azt megmagyaráznia, és ez ententét rábírnia, hogy a kárpótlásnak, amit ránk fognak követni, a fizetését halasszák el későbbi időre, akkor meg lesz mentve Magyarország. De ha az enteteben nem lesz meg ez a belátás, akkor olyan veszedelem előtt állunk újra, aminek a politikai következményei beláthatatlanok.

— Én ezt nem magyarázom el itt részletesebben, de a helyzet ma ez. Arra kérem a gazdátársadalmat, hogy a vagyondezsma kérdésében keressük a megoldást. Hogyha ezen a problémán már keresztül estünk, akkor várjuk az ententot egyesült szikla-szilárd erővel. Én, aki a föld forgalmának fanatikus küzdője voltam éveken keresztül, kijelentem, hogy senkinek semmi kedvőért nem vagyok hajlandó Magyarországot újra lerek-vírálni, lemaximálni, még ha az entente gabonát, vagy akármit akarna is tőlünk. A gazdátársadalomból nem kapnak földmívelésügyi minisztert, aki újra átterjen a rekvirálás és maximálás rendszerére. De ezek mind tényeketnek beúnunk.

Amikor ilyen veszedelmeket látunk kedves Barátaim, arra kérem a gazdátársadalmat és minden rendű és rangú társadalmat, hogy azt az összhangot, amelyet nekünk már olyan szépen sikerült megteremtteni a gazdák és gazdák között, azt az összhangot ne csak apóljuk, ne csak megteremtjük, hanem azt tegyük meg olyan erőssé, hogy azután alkotni tudjon a nemzet politikájában is. Fogjunk össze, lássuk be, hogy Magyarország csak ezen a módon menthető meg. Nincsen más út Magyarország megmentésére, csak a gazdátársadalom tömörítése. Össze kell fogni az intelligenciával és azzal összefogva biztos az ország megmentése. Erre kérem Önöket és hiszem, hogy mintahogy a debreceni polgárságban jó barátait vélek találni, a debreceni polgárság bennem is megtalálja jóbarátját. Ha ez így van, akkor ennek így kell történnie a politikai életben is és ha százféle szakadékok vannak is közöttünk, azzal az erővel, amely a magyar nemzetben van, hála a magyaro-

Isteneinek, mert van, ezzel az erővel mindent legyőzünk, csak egymást ne ronszunk, hanem segítsük...

A halastavaknál

A püspök békességirontó és botrányos szereplésével tarkított társaság után a miniszter az előzetett törzsméneket tekintette meg, majd kíséretével együtt vonatra ült, hogy a halastavakhoz menjen ki. A 8 drb egyenként 250 hold óriási halastavat, mely a Tiszából kapja vizét, nagy elragadtatással szemlélte a földmivélségi miniszter, aki több mint egy órai ott ivőzés után újból vonatra ült és elhagyta a puszták rengeteg birodalmát.

A vacsora

Az első pohárköszöntőt Balogh István, a Polgári és Gazdakör elnöke mondta, aki Debrecen város öspolgársága nevében üdvözölte a minisztert.

Ezután Szomjas Gusztáv, Hajdúvármegye főispánja szólalt fel. Felhívja a jelenvoitak figyelmét a néhány héttel ezelőtt Budapesten tartott kiscgazda felvonulásra, ahol látni lehetett, mint tud rendben, fegyverben, nyugodtan felvonulni és viselkedni százezer ember. Debrecenben is meg fogják csinálni a Földmivélségi Szövetséget. Ennek az összejövetelnek is méltónak kell majd lenni a budapestihez. Mint a Földmivélségi Szövetség elnökét köszönti a minisztert.

Ekkor József köszöntőjében a tervezett súlyos adóterhekre hívja fel a miniszter és a jelenlevő képviselők figyelmét. Kéri, tegyenek meg minden lehetőt, hogy ezek a javaslatok az aranyos teherviselés elvének megfelelően kiigazíttassanak.

Csontos Imre nemzetgyűlési képviselő köszöntőjében hangsúlyozza, hogy a kiscgazdapárti képviselők minden főük felhívását megtesznek, hogy a gazdasági adókat, a nemzet fenntartó elemét megvédjék az össze-roppanás veszedelmétől. De nagyon nehéz a helyzet.

Majd Ecsedy István dr üdvözli a minisztert. Örömmel látja, hogy a mezőgazdaság, amely Debrecen városának éltető eleme, újra kezd az öt megjelölt régi jelentőségre és megbecsülésre szert tenni. Nem lehet Debrecenben mesterségesen olyan ipart teremteni, amelynek itt gyökere nincs. Hiába akarnak itt vasfeldolgozó telepeket felállítani, amikor a vasat is, a szemet is ötszáz kilométerrel kell hozni. A régi Debrecen olyan iparágakat fejlesztett, amelyek a mezőgazdasággal vannak szoros kapcsolatban. Cukorgyárat, sörgyárat állítottak fel és az ahhoz szükséges nyersanyagokat itt termelték. A debreceni hentesipar termékei Danzigig is eljutottak. Ilyen módon lett Debrecen gazdaggá és jelentőssé. És mert polgárai jó módjában éltek, sokat tudtak áldozni az államnak is. Ma is elsősorban a politikának gazdaságának kell lenni. A gazdasági jólét után jön majd a területi integritás is. Arra kéri a minisztert és a képviselőket, részesítsék a mezőgazdaságot a kellő figyelemben. A pénzügyminiszter mellé, aki lehet, hogy pénzügyi zseni, egy gazdasági szakembert kell állítani, aki pénzügyi tervezését gazdaságilag dolgozza át.

Könyves Tóth Lajos példaképpel illusztrálja az ingatlan váltásról szóló törvényjavaslat némely aránytalanságát. Reméli, hogy a pénzügyminiszter is be fogja ezt látni és hozzáfog járulni a szükséges módosításokhoz. Visszának tartja azt is, hogy a falusi munkás, aki például egy félvevő szőlő buzát keres meg, a vámörletséit hozzá kell hogy járuljon az ipari munkásság ellátásához és így az egyik ellátatlan segíti a másik ellátatlant. A kiscgazdapárti képviselők remélik, hogy a miniszter támogatásával sikerülni fog ezeken a visszásokon segíteni.

Ezután nagyatádi Szabó István földmivélségi miniszter mondotta következő beszédét:

Meglehetősen ellenzéki beszédek hangzottak el itten nemcsak a felszólalók, hanem a képviselők részéről is. S én mint a kormány egyik tagja, olyan helyzetben vagyok, az a látzata a dolognak, mintha nem értenék egyet. Pedig egyetértünk. De a nehezebb rossz azokon nyugszik, akiknek felelősségteljes állásban az ország ügyeit intézni kell. A helyzet az, hogy vegy meg tudjuk a gazdasági életet javítani, pénzünk értékét felemelni, vagy ha ezt nem tudjuk megcsinálni, senkinek nem marad vagyona, senki sem értékesíthet semmit, mert a pénznek nem lesz semmi értéke. Így csödbe megy az állam és ennek a következménye az lesz, hogy jön az entente, kezébe veszi a kormányzást és ő majd megmutatja, hogy mit lehet ettől a néptől még kisorsolni és elveszi mindenünket. Ez előtt a súlyos eshetőség előtt állunk. Ezért a magyar kormánynak legelső és főfeladata az, hogy legyen, hogy pénzünk értékét emelje, hogy ami vagyona valakinek az országban van, az tényleg vagyon is legyen, ne csak fikció. Ennek az eléréséhez azonban kegyetlen eszközökhöz kellett folyamodni. A pénzügyminiszter ur ahogyan az ő genialitásával megkezdte pénzünk értékének javítását, az igen nagy dolog. Tessék elképzelni, mi lesz annak a vége, ha egy gazdának a jövedelme nem futja a szükséges kiadásokra és minden évben újabb és újabb adósságot vesz fel, hogy kiadásait fedezhesse. Mi is úgy vagyunk. Ha mi a bankóprést tovább minködtetjük, ha továbbra is, úgy mint nemrégiben minden hónapban nyolcszázmillió új bankót nyomtatunk, akkor minden hónapban ugyanannyival több az adósságunk és ez az egész ország adóssága. Mindenké, akinek itt bármiféle vagyona van. Hegedűs pénzügyminiszter ur megcsinálta, persze az adók srofolásával, hogy a bankóprést megállította. Adósságunk most már nem szaporodik. Az állami kiadásokat tehát adóval kell fedezni. Ezért kell az adókat emelni, hogy amint azt a pénzügyminiszter ur is mondani szokta, hogy megmentse a saját vagyonát és mindenki vagyonát, akinek csak vagyona van. Ez ma a helyzet. Az előző példát folytatva, ha a gazda mindig csak adósságot vesz fel, egyszer összecsapnak feje felett a hul-

lámok. Hát mi mi most ilyenféle helyzetben vagyunk. Annyi az adósságunk, hogy majdnem számát sem tudjuk, a pénzügyminiszter alig tudja összeszámolni, mennyi a tartozásunk. Egy ilyen gazdaságban, amelynek majdnem több az adóssága, mint az összes rendelkezésre álló értéke, jöletet egyszerre nem lehet teremteni. annak a gazdaságnak megfeszített erővel kell dolgozni, nagyon takerékosan kell élni, sok nélkülözést kell szenvedni, hogy a gazdaságot megmenthesse. Ilyen a mi gazdasági életünk, ezzel legyünk tisztában. Ebben a helyzetben rőzsás viszonyokat teremteni nem lehet. Nincs olyan miniszter, nincs olyan kormány a világon, amely ilyen helyzetből egyszerre, mintegy varázsütésre minden nagyobb megterhelés nélkül jó helyzetet teremtsen. Az állami jöletet a mostani viszonyok között egyszerre előállítani lehetetlen.

A pénzügyminiszter ur védelmére mondhatom, hogyha az adókiadásokban vannak hibák, az ő asarata is az, hogy a gazdaközönseget semmivel sem adoztassa meg jobban, mint a penzt, mint a bankokat. Tessék figyelembe venni, hogy amióta a bankóprést megállítottuk, az állami kiadásokat a bankoktól adóval elszedték vagyondézméből fizetjük. A pénzügyminiszter ur védelmére hadd hozzam fel, hogy Magyarország összes földadója már a tizszeresére felemelve kétszáznyolcvan millió. A magyar és hőlgy cigarettából eredő évi jövedelem pedig ötszáz millió. Csak így tudja az állam kiadásait fedezni, tisztviselőit fizetni. A pénzügyminiszternek óriási munkája van, ő az ő nagy genialitásával ment bele ezeknek a reformoknak a megvalósításába. Ennek lett az eredménye, hogy a bankóprést meg lehetett állítani. Kezdtük az állam háztartását úgy kezelni, hogy újabb adósságot nem csinálunk. Hogy a pénzügyminiszter ezt elérhesse, megadoztatta a pénzt, a bankokat és ezek után eikerülhetett, hogy a földet is meg kell adóztatni. Természetes, hogy a föld adója nem lehet nagyobb, mint volt a pénzintézeteké. Nem is szándéka a pénzügyminiszternek többet elvenni a földől, mint amennyit elvett a tőkétől. És ha mint pl. Debrecenben olyan adatokkal jönnek, hogy a kivett adó, ami azonban még nem végleges, ha ez az adó olyan lehetetlen helyzeteket teremt, az módosítani fog. Az úgy, hogy semmiféle törvény nincs, amely az abszolút igazságot elérje. Az igazságot csak megközelíteni lehet. Tejes abszolút igazságot elérni nem lehet, főleg az adókiadásokban, aminek az az előmunkálatai sem egészen egyenlők. Egyes kisebb eltérések bizonyos kényeségek ebben a tekintetben lehetnek, de a dözma nem teheti tönkre a birtokeket. Ami az állatokat illeti, ebben a kérdésben mi már nagy küzdelmeket folytatunk. Hisz általában azok a javaslatok, amelyek a közönseget elé kerülnek, azok már sok faragáson mennek át, de még mindig úgy kerülnek ki, hogy még lehessen rajtuk valamit faragni. A pénzügyminiszter először az állatokért minden darab után kétezer koronát kért. Ma már 1000 korona is elég, lehet és remélem, hogy meg is lesz. hogy a végén semmit sem kell érte fizetni. A pénzügyminiszter ur hajlandó az egyezsége és elmege a lehetőség legvégső határáig. (Tetszés.)

Nehéz a helyzetünk az örleési adónál is. A szabadforgalom megvalósítására még mindig nem birunk ráérni úgy, ahogy mi a kiscgazdapártban azt ki-mondottuk, amit már hirdettünk. A háboruban kezdődött meg és én azt egyáltalában nem tartom helyesnek, hogy az államnak valaki jogot formáljon arra, hogy az állam őt etesse. Dehát a háboruban erre rászoktunk és egyszerre ezt a gyakorlatot elvívni nem lehet. Ha a szabadforgalmat mi ki is monduk, kénytelenek vagyunk ellátni a tisztviselőket, a menekült tisztviselőket, azokat a magyar tisztviselőket, azokat a magyar intelligens embereket, akiket még most is küldenek hozzánk. Ezek a fixfizetséssel megélni nem tudnak. Bárki utána számolhat ennek, ha összeszámolja, hogy mennyit jelent ez pénzben, amit az ő háztartásában husban, kenyéren stb. felhasználnak. Én szeretném, ha mindegyik tisztviselőnek volna egy kis földcséke és állatot tartana, akkor nem ránk súlyosodna az ő ellátásának terhe. Szívesen látom azt a tisztviselőt, akinek felesége nem szégyenli megetetni a disznót. (Zajos helyeslés.) Örülök azon, ha látom, hogy valamelyik állatot tarthat. Az ellátás kérdésében ideiglenesen és csak átmenetileg erre az esztendőre gondoskodunk kell tehát a tisztviselőkről, a hadseregről, a bányászokról, ez rendkívül fontos a szénkérdés miatt, mert ha szén nincs, megállanak a gyárak, a vonatok, nincs villany stb. Arra is gondolni kell, hogy az a munkásnép, amely a városi központokban dolgozik, könnyen izgatható és veszélyes lehet, ha nincs munkája és nincs kenyere. Az államnak már csak a saját érdekében is kötelessége hogy adjon nekik valamit nehogy valami kirobbanás történjen, mert ha valami összeütközés van, a gazdaközönsege az, amely azt legelőször megérzi. (Helyeslés.) Tehát a magának egyrészből áldozatot kell hozni, hogy mindenki hozzájusson a mindennapi kenyerehez. Azt a kiscgazda el sem tudja képzelni, hogy mit jelent az, ha gyerek kenyeret kér és a családó akár a saját, akár akár a más hibájából nem tud neki kenyeret adni. (Helyeslés.) Az államnak gondoskodni kell arról, hogy ilyen esetek elő ne forduljanak. Bizonyos gabonamennyiséget tehát össze kell gyűjteni. De most itt állt a kérdés, hogy hogyan. Mi kijelentjük, hogy nem maximalunk és nem rekvirálunk. Ezt a kiscgazdapárt ki-mondotta és ehhez kötötte létét. Azt a gabonát, a amelyet most 1300 koronáért veszünk a gazdaközönsegtől, ebben az ártban a munkásoknak, tisztviselőknél nem adhatjuk, mert a pénzügyminiszter nem tudja az ehhez szükséges pénzt megadni. A pénzügyminiszter azt mondta, hogy valamit ráfordít erre a különbözetre, de többet nem tud ráfordítani erre a különbözetre. Próbálkoztunk azután sokféle más móddal is. Arról is volt szó, hogy a cséplésnél 30 kilót elveszünk a gazdától világgparitási áron, de a kiscgazdapárt ezt sem akarta, mert azt mondtuk, hogy a cséplésnél nem zaklatjuk többet a gazdákat. Akkor

jött az, hogy tartsuk fenn a 15 kilogrammos vámot az orlésnél. Ez a 15 kilogramm azonban nem a molnáré hanem az államé. Ez nemcsak a gazda fizeti, hanem mindenki aki örül és az is aki üszlet vasárol. A kereskedelmi malmokra is ugva ezt az arányt vetítettük ki. Tehát ezt a vámot mindenki megfizeti, aki eszik, ez nemcsak a gazdák adója. Lezságtalannak látszik ez azért, hogy az fizet többet, aki többet eszik. Ez sem egészen igazságos, nem egészen szociális, mert akinek sok pénze van, az sem eszik sokkal több kenyeret, mint a szegény ember, de jobb megoldást egyelőre nem látunk és az abszolút igazságot elérni itt is lehetetlen. (Helyeslés.)

Erre figyelmeztet-m Önöket akik velünk együtt éreznek gazdaságilag és amint örömmel látom, politikailag is. Nem azért vagyunk mi a kormány-pártban és nem azért vagyok én miniszter, mert ott akarok lenni, minket oda állított a helyzet és a sors. Sokan vagyunk akik talán jobban szeretnének ellen-zékeskedni és mindenért szidni a kormányt. Ez sokkal népszerűbb, sokkal könnyebb dolog. De ma az a helyzet, hogy ha a kiscgazdapárt mint az ország legnagyobb párja ellenzékbe megy, akkor nincs kormányzás Magyarországon. Nem szabad engednünk, hogy az ország a régi rendtelenségekbe visszafeljődjék. Akármilyen nehezünkre esik is ezeket a terheket népünkre hozni, azokat hozni kell, mert ha nem mi hozzuk, hozza más és másképp hozza. A gazdaközönsege csak azt látja, ami már megtörtént, de amit már elhárítottunk föle azt ma nem látja. Én hiszem, hogy a pénzügyminiszter engedni fog némeiv kérdésben. (Tetszés.) Egyre felhívom figyelmüket igen nehéz helyzetben vagyunk. A legvégső helyzet lesz az, ha mi az adó kérdést miatt megoonjuk a politikai helyzetet. Ha ez b következők nem tudom megítélni, hogy mi jön utána. De ha beösvetkeznek, bár én nem érelem, hogy ez nem fog bekövetkezni- akkor ez csak azért következett be, mert a gazdaközönsege követelte, hogy eddig és ne tovább.

A felelőség kérdése a nehéz. Felelőség nélkül könnyű valamit kérni és követelni. De ha az ország léte vagy nem léte, a rend vagy rendtelenség, a normális nyugodt élet vagy forradalom között kell választani, nehéz azt eldönteni, hogy az ember jobbra, vagy balra lépjen. Ezért mondtam azt, hogy milyen nehéz helyzetben vagyunk mi. A képviselőválasztásoknál sokan még küzdöttek a mandátumért, de ma már sokan úgy látják, hogy nem is olyan könnyű dolog képviselőnek lenni. Ezek a mi képviselőim sokszor nagy morgás között szavaznak meg bizonyos dolgokat, de látják, hogy az ország érdekében nem lehet mást tenni. Valakinek a felelőséget viselni kell. Könnyelműen az ország gyep-lőit nem lehet odadobni, hanem az a cél, hogy a teljes rend lassanként helyreálljon. Ezért kell mindent jól megfontolnunk.

Nagyatádi Szabó István földmivélségi miniszter ezután szívélyesen elbucszott a gazdasági adókat megjelent tagjaitól és a társaság felkes eljenzése közben kíséretével 11 óra 30 perckor visszautazott Budapestre

A felszülézi kérdés

Berlin, június 27. Semleges körökből eredő értesülés szerint Sforza olasz külügyminiszter néhány nappal ezelőtt közölte a berlini kormányval a Felsőszülézia felosztására vonatkozó tervet, amely az ipari területek nagy részét a lengyeleknek juttatja. Sforza tudtára adta a kormánynak, hogy ha Berlinben kedvezően fogadják ezt a tervet, akkor hajlandó lesz arra, hogy Bozent és Merant visszaadja Tirolnak és hogy az entente-ot rábírja a csatlakozás kérdésében elfoglalt álláspont megváltoztatására.

Oppeln, június 27. (MTL.) Höfer tábornok tegnap aláírta azt az okmányt, amelyben kötelezi magát, hogy Felsőszüléziának a németektől megszállott területét a szövetségi bizottságnak a lengyelek által már elfogadott tervete szerint kiüríti.

Beváltják az államadóságok szelvényeit

Budapest június 27. (MTL.) A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a magyar államadóságok július 1-én esedékessé váló szelvényeinek beváltása tárgyában. A rendelet megállapítja, hogy az 1914. évi július hó 28. után kibocsátott magyar államadósági címletek közül a 100 koronát meghaladó címletek névértéke a névérték egyötödével csökkent. A vagyonválság alá eső háboru előtti államadóságok július 1. után esedékes szelvényeit csak a 20%-os vagyonválság levonása után váltják be.

A román-cseh szövetség

Bukarest, június 27. (MTL.) Take Jonescu a kamarában kijelentette, hogy Románia védőszövetségre lépett Csehországgal. Csehország Románia javára 6 községről lemondott, ezeknek területe 172 négyzet kilométer lakóinak száma 10,000. — Ennek ellenében Románia 2 községet engedett át Csehországnak, melyek területe 60 négyzet kilométer, lakóinak száma 3000. — A Máramarossziget és Szatmár közti műút Románia birtokában marad. A Tisza balpartján egy román község sem maradt többé cseh fenhatóság alatt.

AZ ORSZÁGOS GYAPJUVÁSÁR ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA

Nagy az érdeklődés a vásár iránt — Külföldi gyárak is képviseltetik magukat

A Tiszántúli közgazdasági életében annyira fontos gyapjuvásárt, melynek jelentőségét már több ízben méltattuk, hétfőn délelőtt nyitották meg ünnepélyes keretek között.

A Termény- és Áruraktár környékén és telepén már a kora reggeli órákban nagy élénkség uralkodott. Egymásután vonultak fel tekintélyes számban a gazdák és a vásárra érkezett kereskedők. A félig nyitott, hatalmas méretű raktárépület körül egész székértábor álldögöl: itt veszik át a kisgazdák gyapjutételeit, a zárt raktárak előtt pedig az utolsó pillanatban érkezett vagonok gyapjuszállítmányát rakják ki. A zöld galyakkal ünnepiesen fel díszített raktárhelyiségben hosszan elnyúló, magasra rakott sorokban állnak a tömött gyapjuszákok kítűnően áttekinthető, szakszerű elrendezésben. Minden egyes tételnél tájékoztató tábla van elhelyezve, mely a mennyiségen és minőségen kívül feltünteti a juhtartó gazda nevét és a gyapju származási helyét is.

Százakra menő közönség jelenlétében nyitotta meg a vásárt 9 órakor *Ferdinándy Bertalan* miniszteri tanácsos, aki *Surgoth Jenő* kir. gazdasági főfelügyelő kíséretében jelent meg. Beszédében különösen hangsúlyozta a közvetlen kapcsolat létesítésének fontosságát a termelő és kereskedő között. A kereskedelmi minisztériumnak a vállalkozás nevében *Versényi Tibor* és *Szarukán Sándor* igazgatók, a gazdasági társadalom nevében pedig dr. *Czegledy Mihály* vármegyei főügyész mondott köszönetet a vásár létrehozása érdekében nyújtott hathatós támogatásért.

Az ünnepélyes megnyitáson jelen voltak a vásár budapesti vendégei közül *Kovács Imre* a gyapjuművelési intézet főigazgatója és *Keresztény Pál* az OMGE képviselője, a Hajdúvármegyei Gazdasági Egyesület nevében dr. *Czegledy Mihály* és *Papp Sándor*, a Debreceni Gazdasági Egyesületet *Jóna István* és *Vásáry József*, a Kereskedelmi és Iparkamarát *Szent-Királyi Tivadar* elnök és *Radó Rezső* főtítkár képviselték.

A város részéről *Hubert Ottó* főispán, *Csóka Sámuel* b. polgármester, *Vargha Elemér* tb. főjegyző, *Tatay Zoltán* és *Vásáry István* tanácsnokok, Hajdúmegye képviselőjében pedig *Szonjas Gusztáv* főispán, *Nábráczky Béla* főjegyző és *Cseke Mihály* arvaszéki elnök jelentek meg.

A vásárt kezdeményező juhtartó gazdák nagyszámban megjelent sorából *Trázy* elnököt, a *Kertész* családot, *Piszkay* Árpádot, *Paplerket*, ifj. *Rickl* Antalt, *Balogh* Jánost és *Csanak* Jenőt jegyezhetjük fel, ott volt *Vajna Imre*, a magyar juhtenyésztés atyamestere is. Zsákáról, azonkívül *Reitz* János állategészségügyi főfelügyelő, *Gaas* gazd. akadémiai igazgató és még számosan társadalmi életünk vezetői közül.

A vásárt rendező pénzügyek a Hangya részéről *Kresznerics* igazgatóval, az Első Takarékpénztár *Kardos* elnökkel, a Gazdasági Takarékpénztár *Veber* igazgatóval, a Közgazdasági Bank pedig *Kernhoffer* elnökkel és *Gyarmathy* igazgatóval voltak képviselve.

A déli órákban már minden helyet elfoglalt az érdeklődők folyton növekvő serege, akik között a legnevesebb bel- és külföldi gyárak képviselői is szerepelnek, úgyhogy a vásár sikere, melyre a kis tételek szállítása még folyton tart, máris biztosítva van.

Délig eladás nem történt, a régi gyapjuvásárló ügynökök teljes számban vonultak fel és igyekeztek az árakat a legalacsonyabbra leszorítani. Azonban az igyekezet megtört különösen a debreceni, karcagi és Berettyóújfalui vidéki gazdák szervezetségén. Végeredményképen egy nagy soproni gyár képviselője, tehát közvetlen fogyasztó, kezdte meg a vásárlást, nagy tételekért 60—62, kisebb tételekért 51—55 koronát fizetve. Mosott gyapjuba 85 koronáért volt eladás, egész finom áru 110—120 korona között van alkuban. Vegyes, apró racka-gyapjuért 25—30 koronát fizettek.

NAPI HIREK

□□

— **Ary főszámvevő szabadságon** Ary Lajos tb. főszámvevő megrongált egészsége helyreállítására 4 heti szabadságra ment. A tb. főszámvevő szabadságidejét Balatonfüreden tölti el.

— **Államszámveteli vizsga.** Tegnap délelőtt tartották meg Debrecenben az államszámvetelési vizsgáló-bizottság előtt a vizsgálatokat *Lánczy Gyula* kir. tanácsos pénzügyigazgató elnöke alatt. A városi tisztikar tagjai közül jó eredménnyel tették le a vizsgát *Plesa Tivadar*, *Vargha Endre*, *Papp József*, *Kiss Sándor*, *Csöbán Imre*, *Károlyi Ferenc*.

— **Elhunyt urnó.** Tegnap délután temették *Rónai Jánosné*, szül. csebi *Pogány Vilma* keresztyén asszonytársunkat. Kegyelettel emlékezünk meg itt az elhunytól, mivel életében mély vallásossággal, fáradhatatlan szorgalommal és minta becsületességgel sáfárkodott, a hazának pedig kilenc élő gyermeket és tizenhárom unokát hagyott hátra. Áldassék emlékezete.

— **Totin Andor bucsuja.** Tüntető szeretettel és meleg ünnepeléssel vettek bucsút a Kath. Otthonban szombat este barátai és tisztelői *Totin Andor* állomásfőnöktől, akít bizonyára téves információk alapján helyezték el föltéves hatósága a debreceni állomás éléről. Reméljük, hogy a népszerű állomásfőnök rövid időn belül visszakerül Debrecenbe, ahol különösen az oláh megszállás alatt megbeszélhetetlen szolgálatokat tett a hazának. *Totin Andor* az Otthon melegen ünnepelte és tisztelőire bucsulakomáján a Horthy-dalárda szerenadót adott.

— **A szerzői jog védelmének bizottsága.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Szerzői Jogi Állandó Bizottság tagjaivá kinevezte *Czakó Elemér* dr. miniszteri tanácsos, Magyar Nemzeti Múzeumi igazgatót, *Szavay Gyula* író, a Petőfi-Társaság főtítkárát, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtítkárát.

— **Az Ébredő Magyarok** A kerületi alcsoportja folyó hó 30-án, csütörtökön délután fél 7 órakor a kath. főgimnázium tornatermében taggyűlést tart. Tárgy: a kerületi választmány megalakítása. Kérjük a bajtársak teljes számban való megjelenését. *Szervező-bizottság.*

— **Move közlemény.** Ertesítjük tagjainkat, hogy a Vértessy strand fürdő kabinjegyeknél 50% engedményt ad igazolványos tagjainknak. Felhívjuk a tagokat, hogy minél nagyobb számban látogassák ezt a kiténő vállalatot. Tagsági igazolvány a Move titkári hivatalában (Sas utca 4. II. szám) adatik ki. Titkárnő.

— **A megvadult lovak.** Vasárnap este a Burgondia-utcán könnyen végzetessé válható karambol történt. A Csurka-temetkezési vállalat egyik kocsija elé fogott lovak megbokrosodtak s a kocsit elragadták. A kocsiban csak a kocsis ült, aki a hirtelen rántástól nagy ivben kirepült a kocsiból, a lovak pedig a kocsival berohantak a Burgondia-utca torkolatába, ahol a kocsis úgy nekivágott a fainak, hogy kerekéi szétestek. A lovak még vonszolták az összetört kocsit, amikor a kocsis a földről fel-tápaszkodott és megfékezte az állatokat. Ezer szerenese, hogy a Burgondia-utcában a karambol idején nem járt senki sem. Különben nagyobb baleset történhetett volna.

— **A sertés újabb ára.** A tegnapi sertés vásárlban igen élénk volt a felhajtás. Általában a forgalom is igen élénk volt és így a kereslet, mint a kinalat erősen tartotta magát. Hízott sertés 46—50 korona kilónkénti élősúlyban kelt.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportja felszámolás alatt** közli volt tagjaival, kik mai napig burgonyát váltottak ki a csoporttól, de azt meg nem kapták, hogy a beszerzési csoport a befizetési nyugták (blokkok) és tagsági igazolványok felmutatása ellenében a burgonya árát folyó évi június 28-ától kezdve július 10-ig délután 5 és 6 óra között kifizeti pénzügyi palota, földszint. 13. szám alatti pénztárnál. A testületi megbízottak az igénylőket foglalják kimutatásba és annak alapján vegyék fel az összegeket. A csoport felszámolás alatt lévén, burgonyapénzt július 10-én tul senkinek sem fog kifizetni.

— **Háziipari üzök figyelmébe!** A m. kir. földmivélsügyi miniszterium f. é. július hó 10 től kezdődőleg négyhónapos hazi és műipari mesterképző szaktanfolyamot rendez Dunaharaszti a Némedi-uti háziipari telepen. E továbbképző tanfolyam célja a kiválóbb háziipari szakiparosoknak oktatási munkára alkalmas magasabb szaktudású hazi és műipari mesterekké való kiképzése. A továbbképző szaktanfolyam résztvevői a tanfolyam egész tartama alatt lakást, teljes ellátást szak és elméleti oktatást élveznek díjtalanul, azonkívül utazási és kézi kiadásaiak fedezésére 1200 korona pénzbeli segélyezésben részesülnek. E szaktanfolyamra 30 oly fedhetetlen előéletű háziiparos vétetik fel, aki 1. legalább 20, de legfeljebb 45 éves, munkabíró és kosárfonó szakiskolát, vagy szaktanfolyamot végzett. 2. E képzettség hiányában írni, olvasni, számolni folyékonyan tud és legalább 3 éven át háziipari szakmunkásként dolgozott s e szakmában kiváló rátermettséget tanúsított. 3. A felvétel alkalmával a részére kijelölt próbamunkát (1 zöld és 1 hántolt vesszőmunkát) szakértelemmel elkészíti. 4. Kötelezi magát arra, hogy elsősorban állandó lakhelyén, vagy a m. kir. földmivélsügyi miniszterium által kijelölt helyen legalább egy 4 hónapos tanfolyamon mint oktatómester fog működni a megélhetési viszonyoknak megfelelő díjazás mellett. A tanfolyamra pályázók részvételi szándékukat a m. kir. Földmivélsügyi Miniszterium Gyógy- és Iparinövény Forgalmi Irodájához, Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 7. II. 26. f. év július hó 1-ig írásban nyújtják be, mely hivatal a felvételről a tanfolyam megkezdéséről a magával hozandó ruhanemű, evőeszköz stb.-ről értesítést küld. A pályázók legyenek elkészülve arra, hogy értesítés esetén a tanfolyam megnyitására késedelem nélkül jelentkezhesenek. 1921. jun. 27. Csígyó Jenő ker. háziipar felügyelő.

— **A Debreceni Székely Társaság** folyó hó 26-án tartotta meg évzáró közgyűlését a város háza közgyűlési termében. Dr. *Darkó Jenő*, a Székely Társaság elnöke megnyitó beszédében a Társaság célját fejté ki, mely az Erdély iránti érdeklődés ébrentartásában áll. Kifejté továbbá, hogy ma két nagy kötelességet kell teljesíteni és pedig először az államrendet és nemzeti kulturát befelé fenntartani; kifelé pedig az elszakított véreinket segíteni. A titkári jelentés, melyet dr. *Bartha Károly* titkár tartott, a Társaság elmúlt évi sikeres működéséről számol be, amely az elmúlt év őszén és f. év tavaszán tartott propaganda előadásokkal kezdődött; a propaganda terén még egy nagy eredményt ért el a Társaság és pedig a helybeli tanintézetek évenként a társaság kezdeményezésére közösen rendezendő hazafias ünnepély tartását határozták el. A segélyezés terén is szép eredményt ért el a Társaság, amennyiben karácsonykor 179 gyermekajándékot osztott ki és a „menekült napok“-ra való gyűjtés által a menekültek segélyezésére szolgáló összeget jelentékenyen növelte. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése szerint az elmúlt évi vagyonszaporulat 22,300 koronát tesz ki. A közgyűlés utolsó száma volt dr. *Kiss István* egy. ny. r. tanár megemlékezése a székelyek egyik legkiválóbb tudósáról, *Benkő Józsefről*. *Benkő József* a XVIII. században kiváló történetírója és botanikusa volt Erdélynek. Különösen növénytan munkái keltettek nagy feltűnést orvosi és gyógyszerészeti téren. Mint az erdélyi tudományos honismeret megalapítója, örök hírnevet szerzett magának.

— **Ügyvédi iroda áthelyezés.** Dr. *Nándsi Imre* ügyvédi irodáját Széchenyi-utca 19. szám alá helyezte át. Telefon 3—66.

Nagynémet izgatás Nyugatmagyarországról

Bécs, június 27. (Bud. Tud.) Azok a nagynémet agitátorok, akik a csatlakozási mozgalmat Nyugatmagyarországra is ki akarják terjeszteni, most azt a hírt terjesztik, hogy az entente Nyugatmagyarország átadását követeli. A bécsi entente missziók körében kijelentik, hogy ez a hír teljesen téves, mert a nyugatmagyarországi kérdésben legutóbbi időben semmiféle jegyzéket nem intéztek Magyarországhoz. A legfelső tanács utolsó ülésén tényleg tárgyalta a nyugatmagyarországi kérdést, arra a határozatra jutott, hogy azt leveszi a napirendről és csak később fog arra visszatérni.

A bihariak Szent-László ünnepe Budapesten

Pálffy Béla gyönyörű beszéde a Mátyás templomban

Budapest, június 27. (M. T. I. A bihari megyeiek és nagyváradiak szövetsége ma délelőtt 10 órakor a Mátyás-templomban istentiszteletet tartott Szent László ünnepe alkalmából. Az istentiszteleten József kir. herceg, Augusztia hercegnő és leányuk, Zsófia kir. hercegnő is részt vett. A Mátyás-templomot zsúfolásig megtöltötték a Budapesten tartózkodó bihari megyeiek és nagyváradiak.

A szent mise elején Krüger Aladárné elnökölte Papp Váry Elemérné nemzeti hiszekegyjét. Majd Strisz hegedűművész Gounod Ave Mariáját adta elő.

Ezután Pálffy Béla, a debreceni Theresianum igazgatója mondotta el egyházi szent beszédjét.

„Az állatnak bariangja van, a madárnak fészke, csak az emberfiának nincs egy helye, hová fejét lehajtsa.”

— Így veszem föl a szent ígéret Krisztus urunk szavaiból. Szent László ünnepe a legnagyobb ünnep Bihar megyében és Nagyvárad városában. Amikor elindultam az ünnepre, lassan átfogta a lelkemet valami szomorú érzés, mert a vonat nem Nagyvárad felé visz. Ha szétnézek, a vasuti sínek mentén aratják az emberek a drága arany-kalászatokat és aranykővébe rakják. Érzem, hogy valami más aratás ez, mint amilyen régen volt. Valami belenyilallik a szívembe, különösen az a tudat, hogy a fiatalságunk még aratás idejében sem dalol, az öreg nem mesél, csendben folyik a munka és keserű az ize az új magyar kenyérnek.

— Csodálkozva kérdezem, micsoda világba kerültünk mi Szent László gyermekei, nagyváradiak? A templom, ahol állunk kölesön van kérve, nem a Szent László temploma ez. Az egész Nagyvárad itt van. Miért vagytok itt? „Ugy érzem, visszasírja lelketek az én igém?” A váradiaknak pedig nincs más templomuk, ahol fejüket lehajtsák. Hát ez az ünnep mottója. Nézzétek meg mindnyájan, hogy volt-e fajbóbb ünnep, mint a mi fajunknak! Ez a bihariak ünnepe. A bihariak ünnepe könnyű van körülvéve, feltör a lélek vére és mint könny hull le. Mi mindannyian tudjuk, hogy ez így van most, de nem így lesz. Valamikor réges-régen ő beh szép volt Szent László ünnepe! Fiatal voltam még, lelkesedő, aki el sem tudtam hinni, hogy ha majd megöregszem, nem Magyarország öregbő dicsőségét és boldogságát fogom látni...

— Mit csinált Bihar megye? Ezt elmondják a 37-esek és a 4-es honvédek, a többitől a történelem beszél. Látom a fiukat, sok nem tud magyarul, de lelkében e szellemmel érez és a vezetője a legnagyobb, a legtiszteltebb lélek volt: József főherceg. Dicső idők voltak! Akkor József főherceg magyarul kommandírozott, magyar lélekkel ment velük és akkor mindannyian érezték, hogy csak a határt kell menteni. Szenvedve állottak a bihari havasokon és az ellenség mozdulni sem bírt, nem egy hadseregtől, hanem a 37-ektől és a 4-es honvédektől. Ez volt Bihar szerepe a multban. De nemcsak a magyar érzett így, így érzett az oláh is. A haza nem frázis, nem a költők esinálják, nem a trianoni béke, mert a haza Istentől való, mint a hit. És amint hiszek egy Istenben úgy hiszek egy Hazában is és ha nem hinnék, Krisztust bántanám meg.

— Mi a Haza? Erre Krisztus urunk, amikor apostolai körülállták az Olaj-fák hegyén, így válaszolt: „Nézd, körülöttünk van Jeruzsálem és ez mind a miénk, az örök Jeruzsálem.” Ekkor Krisztus felsóhajtott és mondá: „Bizony, bizony mondom nektek, kö kövön nem marad, amíg le nem romboltatik.”

— Ezt mondja Krisztus, aki az egész világot jött megváltani, aki először mondotta, hogy mindenki gyermeke az egységes Atyának. Amikor mondotta — irva vagyon — kicsordult a könny a szeméből és lassan lepergette a földre. Apostolai azt hitték, hogy sár lesz abból, de keresztvíz lett abból, amely leest a földre és Haza lett belőle.

— Sírni tudnék azon, amikor a Haza sorsáról, jövődjéről gondolkozom. Minket vádolnak irridentizmussal és azt mondják, hogy legyünk jó kis fiúk, hisz csak a fejünket, a karunkat vágják le. Nem a szívünket tépték ki. Ez a szentséges föld, Hazánk szentséges földje szét van dülva és mi élünk Csonkagyarországon, de nem csonka lélekkel, régi, kemény és bihari lélekkel, amely a 37-eket, amely a 4-es honvédet adta, aki még az oláhok is bátrakká tette. Az emberek széttépték ezt az országot, de Krisztus könnye tüzzé válik, amely a földre jön. Amikor most szomorúan megtört szívvel előre nézünk, látjuk, hogy kevés magyar maradt ott, mert kikergették őket, de akik ott maradtak, azokhoz az oláhok jobban ragaszkodnak, mint régen, mert régen csak minket ismertek, de most a saját fajukat is megismerték. Ez az egyik alapja a jövődönök, a másik az, hogy amiért az emberek vére hullott, az nem halott, hanem vér által és könny által testet és lelkét kap. A kiomlott vér testet ölt, tud terjeszkedni, elhatárolódni és a kiomlott köny tud bátorítani, tud reményt és hitet adni és a hit magyarokat teremt. Miért hullott annyi könny el? Ezért!

— A katolikus egyháznak 11 millió mártírja van. Ennyien haltak meg gyermekek, ifjak és aggok, és Krisztus volt szentséges vezérük. Azt a vallást üldözte a római nép, üldözte minden erejével és ez a nép egy világ felett uralkodott. — Ez a nép egy világnak adott kulturát. Ez a nép légiókkal rendelkezett akik nem adták meg magukat. Ennek a népnek joga van, amelynek hatása a világ összes jogára kiterjed. Tehát jogi érzésű emberek voltak. Magas kulturájú emberek voltak. Az üldözö így mind erősebb és erősebb hatás alá kerül az eszmének és nemsokára a nagy római birodalom meghajol kelet előtt. Egy egész világ volt az új vallás ellen, csak Isten volt mkillette és győzött a világ felett.

— Hát Atyámfiak, bihari kedves testvéreim, ilyen nép igazított le bennünket, amelynek légiója nem ismer félelmet? Hiszen mi csak a hátát ismerjük neki! Kultúr nép igazított le bennünket? Nagyszerű festők, szobrászok-e? Annzit tudunk, hogy szobrokat ledönteni tudnak, hiszen azt könnyű, csak egy pár tónapszámot kell hozni, és le van döntve Fadrusz Mátyás király szobra, Kossuthé, Aranyé, de megcsinálni nem tudják Fadrusz szobrát. Micsoda ellenség igazított le bennünket? Oriási tudású nép? Nem, hisz ott aranyba foglalják azokat, akik jól tudnak írni és olvasni. Ezek igazítottak le bennünket...

— ... Minden gyermek lelkébe először a hazaszeretetet és a feltámadás hitét vigyék te be és csak ezután a tudomány és az ipar szeretét. Mindenkinek egy legyen a hite és akkor nyugodtan várhatjuk hogy a rablók hazamenjenek.

— Kedves Atyámfiak! Oda viszem lelket Szent László elé. Ez a nagy király törhetetlen magyar volt, legendás alak, aki már halott volt akkor, amikor az országra rablók támadtak és ő kiverte azokat. Most is ő hozzá fordulunk. A szentek valóban örökké élnek, mert Istenben élnek. Ha bízunk, hogy a legendák ideje megint eljön, nem lesz ellenség többé, pusztulniok kell. Ha mi a mi vezérünkhöz fordulunk, akkor megint visszajövünk azokat a vezéreket, akik az oláh nyelvükből is magyar katonát csináltak. Most is ott él az ő tudatukban, hogy a magyar hadseregben szolgáltak és mindig vágnak vissza s mi nem ismerünk fajt, felekezetet, választófalt egymás között, csak azt, hogy ki a mi ellenségünk és ki a mi barátunk. Kulturát kell nekünk fejleszteni, amely átszálljon a demarkációs vonalon és akkor lélekben hozzáuk csatlakoznak.

— Te hozzád fordulunk ó Urunk! *Tudod Uram ott Romániában messze egy nemzet szenved rettene es kínokar. Nézz le Uram, csendes misét tartunk, mert a vár-di káptalan tagjai nem tudnak énekelni könny nélkül. Nézd ó Uram akik minisztrálnak, a fegyhá-ból jön*

nek és ezeket állítjuk ide, hogy minisztrálnak. Nézz széjjel a hallgatók között Halálra ítélték vannak itt, akik máról-holnapra azzal a tudattal feküdték le, hogy holnap már halottak lehetnek. Nézd Uram, itt vannak azok, akiket megbotoztak. Nézz le Uram kegyelmesen, áldd meg ezt a népet, hisz Magyarország feltámadása Isten kezében van és nem emberek kezében.

A beszéd a jelenlévőkre mély hatást tett. A hallgatók közül többen alig tudták visszatartani könnyeiket. A beszéd után folyt a mise tovább.

— **A kereskedő tanonciskolában** az évzáró vizsgálatok holnap, szerdán délelőtt 10 órakor lesznek.

— **Bajnoki sakkverseny Debrecenben.** A Kereskedelmi Csarnok július havában bajnoki sakkversenyt rendez. A versenyre a csarnok tagjain kívül meghívást nyertek a legjobb debreceni amatőr játékosok s így a mérkőzés előreláthatólag rendkívül érdekes és izgalmas lesz. A meghívottak közül számítani lehet a következők részvételére. Dr Adonyi Dénes, dr Bay András, dr Barabás Béla, dr Csiky Béla, Dalmy Barna, Földes Sándor, dr Hausner Ignác, dr Kocsis Sándor, Kulcsár Kálmán, Skarba Mihály, Szabados Sándor, Torma Sámuel, Reichard Sándor. — A verseny a Kereskedelmi Csarnok nagy olvasó termében fog megtartatni, amelyet ezen idő alatt az érdeklődő vendégek is látogathatnak. — A mérkőzést négy tagból álló zsűri intézi. A verseny díjai: I. díj, bajnoki levél és 3000 K., II. díj: 2000 K., III. díj: 1500 K., IV. díj: 1000 K., V. díj: 800 K., és VI. díj: 600 K. Ezen kívül két szépségdíj: 600 és 500 K. A verseny július 4-én délután 4 órakor kezdődik, ünnepélyes megnyitással és a játékosok kisorsolásával és azontul minden hétköznap délután fél 5-től fél 9 óráig fog megtartatni.

— **Simonffy u. 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.**

Benes a magyar cseh viszonyról

Prága, június 27. A „Prager Presse”-ben Benes külügyminiszter kijelenti, hogy a marienbadi tárgyalások minden főbb pontban egyezségekre vezettek és hatalmas politikai és gazdasági lépést jelentenek. A tárgyalások az európai stabilizációnak is fontos mozzanata. Magyarország és Csehország között a bizalom légkörét kell megteremteni, hogy a két ország között jóviszony álljon be. Mindkét országra fontos feladatok várnak. Csehország részéről a megértés megvan. Erről a magyar képviselők meggyőződhetnek, mert a cseh delegátusok kifejezték a magyar képviselőkkel szemben való megértésüket a tárgyalásokon.

Ravasz László püspök

Budapest, június 27. (MTI) A dunameléki ref. egyház püspökévé oriási többséggel Ravasz László budapesti lelkészt választották meg.

A főrendiház értekezlete

Budapest, június 27. Rég nem látott testület tagjai ültek össze ma délelőtt az ország-házban. *Wlassich* Gyula báró, a főrendiház elnöke értekezletre hívta össze a főrendiház tagjait, abból a célból, hogy a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslatot a nemzetgyűlés elé való benyújtás előtt a főrendek megvitasák. Értesülésünk szerint az értekezleten a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat tervezete érdemben kerül tárgyalás alá. A tervezetet *Wlassich* Gyula ismertette a főrendekkel és a javaslat-tervezet egyes rendelkezései körül élénk vita várható. Az értekezleten történő megállapodásokat a törvényjavaslat elkészítésénél leendő figyelembevétel végett a kormányhoz juttatják.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

SPORT.

Tornavizsgálat. A ref. főgimnáziumban vasárnap délután 5 órakor volt nagyszámú közönség jelenlétében a tornavizsgálat. Az egész ünnepélynek különös jelentőséget az adott, hogy ez alkalommal mutatta be először az intézet új tornatanára, aki a mostani iskolai év elején jött a ref. főgimnáziumhoz, egy évi működésének eredményét. Ez az eredmény, mindenki őszintén vallhatja, teljesen kielégítő, mert ugy általában a hatalmas diáksereg fegyelmettsége, mint az egyes számok és csapatversenyek egy buzgó, lelkiismeretes munkára való tanításról beszéltek. Ha Vári Sándor új tornatanár továbbra is a megkezdett uton halad előre, úgy pár év múlva az egész intézet ifjúságát mint a tornászcsapatát fogja átalakítani. A közönség úgy a zeneszóra lejátszódó szabadgyakorlatokat, mint az egyes versenyeket: magas, távol, bak, és lóugrást, korlátot, magas nyújtót, súlydobást, zajos tapssal honorálta. Kitüntek: Leitner Barna 8. o., 2. Szabó László 6. o., Jánosi Zoltán 6. o., Nagy István 6. o. tanulók.

DKASE-DEAC 1:0. Ezzel a mérkőzéssel fejeződött be az 1920-21. évi bajnoki verseny. Nagy közönséget vonzott ki a két csapat megismételt mérkőzése. Az eredmény nem hű kifejezője a mérkőzésnek, mert a DEAC ma feltétlenül jobb volt az ellenfelénél. Tulajdonképp a DEAC dominálta a játékot s csak a véletlenek sorozatából kellett, mint legyőzöttnek a pályát elhagynia. Vereségüknek szerintünk Alföldy kapus vigyázatlansága a részbeni oka, bár több alkalommal jól védett. A Sipos lövését keze között engedte be. DEAC-ban Csáky és Poroszlay végeztek tetszetős s

igen hasznos munkát, mindketten fáradhatatlanok voltak. Nagy, Ökrös II. szerelése és a csapatjuk játékba hozása elsőrangú volt. A csatársorban Ökrös II. és Fábry tünnek ki, bár az utóbbi adós maradt a szokásos gólvételekkel. A DKASE-ban Petruc emelendő ki, mert helyes helyezkedésével sok biztosnak látszó helyzetet mentett. Kiválóan segédkeztek ebben neki Fried II. és Sipos a fedezetsorból. A csatársor indisponált volt, csak Fried I. elégitett ki, azonban társai őt elhanyagolták.

Magyarország — Délnémetország 3 : 0. 30000 ember előtt lefolyt mérkőzés az általunk előrelátott gólarányu magyar győzelemmel végződött. A magyar csapatban Pataki és Fogl II. tünnek ki. A gólokat Pataky 1 percben, Braun 10 p.-ben és Molnár a második féldő 25. p.-ben lövik.

Rose nyelviskola
Nagyerdőn.

SZINHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kellemes meglepetésben volt része a helybeli katonazenekarnak. A Csokonai-színház tagjai, tekintve azt, hogy a katonazenekar fenntartása óriási anyagi áldozatokba kerül és hogy ezen zenekar az egész színházi évadon át a legpontosabban vett részt a színházi próbákban, s a legnagyobb odaadással működött közre az előadásokon, elhatározta, hogy a július hó 5-én este tartandó előadás tiszta jövedelmét a katonazene-alapra fogja fordítani. Bizunk benne, hogy ezen előadás bevétele nagy mértékben hozzájárul a zene-alap neveléséhez. A részletes műsort később közöljük.

Kedden Gül baba kerül színre az utolsó tisztviselő est.
Szerdán délután mérsékelt helyárrakkal Lotty ezredesei.

Szerencse ura (Monte Carlo történet) bűnügy 5 felvonásban játszik a wieni burgszínház művészei, bemutatja az Apolló. Előadások 7 és 9-kor.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde jun. 27. (MTL) Berlin 887, Holland 195, — Newyork 602, London 2280, Páris 4750, Milánó 2955, Prága 812, — Budapest 230, Zágráb 390, Bukarest 920, Varsó 37, Bécs 110 — Osztrák lebélyeg 88.
Bécsi valuta jun. 27. (MTL) Márka 96, Lei 1070, Lira 3406, Francia Frank 5460, Svájci Frank 11480, Dollár 674, — Rubel 830, Sokol 940, Angol font 2570, Dinár 1850, Lengyel márka 42, magyar korona 272.
Kifizetések: Zágráb 468, Berlin 962, Prága 935, Budapest 269, Olasz 3285, Svájci 116, — Newyork 681, Varsó 44, — Páris 5575, Amsterdam 2750, Bukarest 1090, London 25,60 Söfia 700.
Budapesti zárlat jun. 27. (MTL) Magyar hitel 1690 Osztrák hitel 600, Angol-Magyar bank 700, Leszámit. bank 725, Magyar-Olasz bank 300, Jelz. hitelbank 265, Keresk. bank 6250, Pesti hazai első 19700, Borsodmiskolci 2425.
Valuták. Napoleon 835, —, Angol font 970, —, Dollár 247-257, Francia frank 2050, —, Márka 865, —, Lira —1240, Osztrák kor. 38, —, Rubel 60-52, Lei 395, —, Sokol 365, —, Svájci frank 250, —, Korona dinár 655-675, Frank dinár 655-675, Lengyel márka 17-19.
Terménytőzsde. Tengeri 825-70, ércmag 450 ab állomás, fehér bab 600 ab állomás, új őszi árpa 510 ab állomás.

MEGHIVÁS.

A Hajdunánási Kölcsonös Segélyező-Egylet mint Szövetkezet tagjait az 1921. évi július hó 17-én, délelőtt 10 órakor az egylet helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1920-1921. üzleti évről.
 2. Az 1920-1921. üzleti év mérlegének és zárószámadásának elbírálása s ennek kapcsán a felügyelő- és felszámoló bizottság jelentésének előterjesztése, valamint a felmentvény feletti határozathozatal.
 3. A XXXII. évtársulat felszámolásához öt felszámoló bizottsági tag választása.
 4. Négy igazgatósági rendes és öt póttag választása.
 5. Két felügyelőbizottsági rendes és egy póttag választása.
 6. Esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok értelmében.
- Hajdunánás, 1921 június 16.

Otirokosi NAGY ELEK kir. tanácsos, elnök-igazgató.

JEGYZET. Az évi mérleget és zárószámadásokat a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében minden tag átveheti.

Eladó hálószoba butor.

Két ág, sodronybetét és matraccsal, két ruhaszekrény kétféle nyíló, éjjeli szekrény márvány, ebédlőkredenc szinten márványlappal, ebédlő asztal négy székekkel, tükör, függönyök stb. azonnali átvételre eladó Dezső L. Maróthy-u. 19.

Üzletszerző

fix fizetés és jutalék mellett felvételük lapunk kiadóhivatalában. Csakis gyakorlatot egyének jelentkezzenek.

Apró hirdetések.

Irodai munkát
vállalok délután 3-tól 6-8-ig. Megkeresések a kiadóba adandók „Leszerelt hadnagyt” jellegre.

Kosztot
és lakást keres garzon uri ember, gyermektelen házaspárnál vagy magános urinónél. Megkereséseket a kiadóba kérek „Csendes Otthon” jellegre.

Butorozott
szobát keresek lehetőleg a Piac-utcahoz közel. — Megkereséseket a kiadóba kérek.

Koros Sándor
főrfi-szobák birtokában Piac-u. 60. Saját készítményű elegáns főrfi öltönyök kaphatók.

Szoptató
dadát keresek azonnali belépésre jelentkezhetni a délelőtti órákban Tóthné-nél Kigó-utca 24 szám.

Forgács István
műlőrás Rádógos-u.

Molykár ellen
szörme és állóruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KOVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Jókarban lévő
békébeli minőségű keveset használt zsakett öltöny juttányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Debreczei Gazdák
Bankja Részvénytársaság Kossuth-utca 17. Kölcsonöket folyósít házakra, — földekre és értékpapírokra Betéteket elfogad, a befizetések után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safé deposit) páncéltrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Szénagyűjtőt, szállózuzót és borsajtót legjobb minőségben és előnyös áron szállít, vas- és fémöntvényt készít, **mindenféle szakbavágó javítást vállal a** DEBRECENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

CSURKA „KEGYELET” Debrecen Kossuth-u. 8. (Kölcsonsegélyező épület) **Temetkezési Vállalat** Bármilyen temetéseket vidéken is legolcsóbb napi áron a legfigyelme-szebb kiszolgálás és személyes felügyelet mellett végez **DUS, NAGY VÁLASZTÉK.**

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Káliszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek **„Radikál” patkányirtó szer stb.** legolcsóbban szerezhetők be **Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.** Telefon 14-80. Telefon 14-80.

IDEGEN KIFIZETÉSEK
DEVIZÁK, CSEKKEK
TŐZSDEI MEGBIZÁSOK
PÉNZVÁLTÓ ÜZLET
DEBRECEN, PIAC-U 67.
(Frohner szálloda) Telefon 407.

Követeljemindenütt
GERŐ CZEK CZIPÓ- GAF készítményeit védjeggyel
Ha nem kapna kereskedőnél, úgy forduljon közvetlenül
Gerő Adolf Fia cég Budapest, hez, **Budapest,**
IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Cipőüzem: Budapest, I. Bercsényi-u. 10
Nagybani osztály:
Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Eladósestakertiszőlő
Andrássy-uton 856 -ól jötermő szőlő gyümölcsös nádaspajtával azonnali átvételre eladó. DEZSŐ LÁSZLÓ Maróthy-utca 19. sz.

Mindenféle irásmunkák lemásolása! Sokszorosítási irógépen!
Magánleveleket, szindarabokat, iskolai jegyzeteket lemásol izlésesen irógépen barhány példányban a NAGY LAJOS gépiró, másoló és könyomdai sokszorosító vállalata.
Iroda: Veres-utca 9. szám.
Csapó-utcai rész — Villanyos forgalom
Hivatalos órák: reggeltől—estig állandóan egész nap!

Menetrendkivonat

a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetősége vonalain közlekedő személyszállító vonatokról.

Érvényes 1921 év június hó 1-től.

Budapest nyug.-Cegléd - Szolnok-Debrecen-Nyiregyháza-Szerencs										
1702	1712	1714	1764	1770	Allomás	1701	1711	1713	1767	1768
szombat	Naponta közlekednek					kedd	Naponta közlekednek			
1850	700	2000			i Budapest é nyug	1410	2035	845		
1534	845	2215			é Cegléd i	1222	1843	600		
1544	855	2230			i é	1214	1833	540		
1622	933	2303			é Szolnok i	1135	1752	450		
1638	944	2330			i é	1122	1737	410		
1848	1231	220			é Pladány i	997	1453	120		
1901	1246	246	600		i é	856	1438	101	1941	
2003	1405	400	740		é Debrecen i	755	1920	2340	1750	
2015	1430	436		1730	i é	742	1238	2310		705
2130	1610	610		1925	é Nyiregyh. i	625	1100	2134		500
	1634	630			i é		1133	2151		
	1810	810			é Szerencs i		850	1915		

Nyiregyháza - Kisvárd - Záhony					
4712	4770	Allomás	4711	4777	
Naponta			Naponta		
1700	700	i Nyiregyháza	é	955	1915
1848	928	é Kisvárd	i	810	1640
1910	1000	i	é	748	1606
2000	1110	é Záhony	i	700	1500

Püspökladány - Biharkeresztes					
512	552	Allomás	511	551	
Naponta			Naponta		
1500	320	i Pladány é	1220	030	
1638	610	é Biharkeresztes	1040	2133	

Karcag - Tiszafüred					
4324	Allomás	4321			
Vasárnap kiv. naponta		Vasárnap kiv. naponta	Vasárnap kiv. naponta	H Sz p	H Sz p
1610	i Karcag é	703	700	1445	1945
1951	é Tiszaf. i	330	724	1509	2009

Debrecen - Tiszafüred					
4220	Allomás	4225			
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
1620	i Debr. é	730	420		1906
2001	é Ohatk. i	407	504		1822
2043	é Tiszaf. i	300	530		1752
			722		1600

Debrecen - Nyirábrány					
1822	Allomás	1821			
Vasárnap kiv. naponta		Vasárnap kiv. naponta	Vasárnap kiv. naponta	H Sz p	H Sz p
	i Debr. é	1156			
	é Nyirábr. i	1030			

Kaba - Nádudvar					
4122	Allomás	4128			
Vasárnap kiv. naponta		Vasárnap kiv. naponta	Vasárnap kiv. naponta	H Sz p	H Sz p
	i Kaba é	611	611	1246	1946
	é Nádudv. i	545	545	1220	1820

Ohatpusztaköcs - Füzesabony					
4226	Allomás	4227			
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
	i Ohatk. é	1906			
	é Tiszaf. i	1822			
	é Füzesabony i	1600			

Debrecen - Tiszalök					
4426	4424	Allomás	4423	4425	
Naponta	Vasárnap kiv. naponta		Naponta	Vasárnap kiv. naponta	
1455	444	i Debr. é	718	2146	
1925	908	é Tiszalök i	251	1710	

Debrecen - Nagyléta - Vértés					
4624	Allomás	4621			
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
1423	i Debr. é	659			
1655	é N.léta i	429			

Nyháza - Mátészalka - Csenger					
5122	Allomás	5121	5125		
Naponta		Naponta	Naponta	Vasárnap kiv. naponta	Vasárnap kiv. naponta
1440	i Nyháza é	555	2050		
2022	é Mátész. i	230	1718		
	i é		1648		
	é Csenger i		1440		

Nyiregyháza - Vásárosnamény					
5226	Allomás	5223			
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
1650	i Nyháza é	550			
1948	i Nybakta é	322			
2113	é Vásárosnam. i	124			

Kisvárd - Nyirbakta					
2426	Allomás	5423			
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
1905	i Kisv. é	736			
2112	é Nyirbakta i	520			

Debrecen - Hajdúsámson - Nyirbátor					
14	Allomás	15	11		
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
1348	i Debr. é		756		
1733	é Nyirbát. i		410		

Nyiregyháza - Buj - Balsa					
Allomás					

Debrecen - Nagykereki					
4524	Allomás	4525*			
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
820	i Debr. é	1850			
1253	é Nagykereki i	1430			

Nyiregyháza - Polgár - Óhatpusztaköcs					
4824	Allomás	4821	4827		
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
1710	i Nyiregh. é	520			
2148	é Polgár é	040			
	é Ohatk. i		2218		
			2000		

Ógerőmáj - Mátészalka - Záhony					
5624	Allomás	5623	5625		
Vasárnap kiv. naponta		Naponta	Vasárnap kiv. naponta	Naponta	H Sz p
	i Ágerdő é	2300			
	i Mátész. é	1332			
	é Záhony i	1400			

Nyiregyháza - Nyiradony					
5342	Allomás	5321			
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
1713	i Nyháza é	837			
1834	i N.-kálló é	753			
2012	é Nyirad. i	545			

Kisvárd - Pusztaköcs - Óhatpusztaköcs					
7130	Allomás	7134	7129	7131	7133
Naponta		Naponta	Naponta	H Sz p	H Sz p
901	é Kisvárd é	352	140	1910	
710	é Pusztaköcs i	550	1327	1957	

Nyiregyháza - Dombrád					
Allomás					

Az idő adatok az állomásokról balra felülről lefele, jobbra alulról felfele olvasandók.

A városi menetjegyiroda

az Angol Magyar Bank Piacz-utca 83. szám alatti helyiségében van. Menetjegyek válthatók 9-12-ig, d. u. 1/2 4-5 óráig.